

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы негізінде 2023 - 2024 оқу жылына арналған ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру ұйымы (балабақша)

Топ: ортаңғы топ

Балалардың жасы: 3 жастан.

Жоспардың құрылу кезеңі: қаңтар айы, 2023-2024 оқу жылы.

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Қаңтар	Дене шытықтыру	<ul style="list-style-type: none"> - дене жаттығуларын орындауға қызығушылықтарын ояту; - негізгі қимыл түрлері: жүру, жүгіру, секіру, лақтыру мен қағып алу, еңбектеу мен өрмелеуді орындаудың қарапайым дағдыларын жетілдіру; - мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру; - қимылдарды белсенді орындауды дамыту және қимылдарды үйлестіру, дене жаттығуларына қызығушылыққа баулу; - денсаулықты нығайтуға қолшап ететін дене сапаларын: ептілік пен шапшаңдықты дамыту; - құрдастарымен қимылды ойындарды бірге ойнауға, өзара оң қарымқатынас жасауға баулу; - спорттық жабдықтарды қолдануда қауіпсіздікті қамтамасыз ету. <p>Дөмалағу, лақтыру, қағып алу. Заттарды оң және сол қолмен қанықтыққа лақтыру (2,5-5 метр қашықтық), төменнен екі қолмен қолденен нысанға, оң және</p>

		<p>өлкө менен (1,5-2 метр кышыктыктан) динти аюуе түшмөн дагыруу, он және өлкө менен үйе шысанга (шысина бийктигі-1,2 метр) дагыруу (1-1,5 метр кышыктык), дагыруун өтшөк койып, отырып, 1,5-2 метр кышыктыктан динти бербіріне, заттардын арасымен, кайшага домалатуу. Динти жоғары дагыруу, төмен - элементке (жерге) согуу, кызып алу.</p> <p>Жалпы дамытушы жаттыгулар.</p> <p>Кеудеге арналган жаттыгулар:</p> <ul style="list-style-type: none"> - динти бербіріне басына жоғары (артқа және алға) беруу, жан-жаққа (солға-оңға) бұрылу; - өтшөк, өтшөк бұрысу (отырган калыпта); - аяқты көтеру және түсіру, аяқтардын қонгалту (шалкасынан жатқан калыпта); - аяқты бұту және согу (бірге және кезекпен), шалкасынан жатқан калыптан бұрылып, етпетінен жату және керісінше; аяқтарды жоғары көтеру, қолды қанжакқа соғып өтшөк (етпетінен жатқан калыпта). <p>Дербес қимыл белсенділігі.</p> <p>Қимылдарды орындауда балалардын дербестігін, белсенділігі мен шығармашылығын дамыту. Арбалар, автомобильдер, велосипедтер, динтиар, шарлармен өз бетінше ойнауға ынталандыру. Өрмелеу, еибектеу дағдыларының ептілігі, жылдамдықты дамыту, қимылдарды мәнерлі орындауға баулу.</p> <p>Спорттық жаттыгулар.</p> <p>Шанамен сырғанау. Шанамен бір-бірін сырғанату; биік емес төбеден сырғанау. Жүзу және гидроаэробика элементтері. Суға түсу, жүгіру, ойнау, суда бикау. Жүзуді үйрету (тиісті жағдайлар болған кезде).</p>
--	--	--

	<p>Мадени-гигиеналык даялыктары калыптастыруу. Мадени-гигиеналык даялыктарды жетилдирүү, тикештөө, жуулу өңдөгү катмардык мүнөз-сүтүк даялыктарын калыптастыруу.</p> <p>Өзүнө-өй кызмат көрсөтүү даялыктары. Өзүнө-өй кызмат көрсөтүү деген үчтөлүшкө кирет: белгилі респираторду кийүүгө жана алынууга, тасты ташооуга, үчтөлүшкө, кээ бирдеги азыктарды байкатуу, оорулуу адамдын кызматын аныктап аял бөлүмүнө респиратор, ас йону куралдарын арыздатуу жана алынууга берүү.</p> <p>Салмактуу өнөр салты даялыктарын калыптастыруу. Сезим мүчөлөрүн даярдоого жана атууга (өң, күлкү, мүрөк, кызыл) үйрөтүү, оорулуу адамдын ролу жана ооруды калай көрүүгө, күтүүгө болжолуу туралы түшүнү берүү (үлкө жогорку күлкү, мүрөккө тыктоо). Денсиздиктин калыбын туралы түшүнүктү даярдоо, азырдагы денсиздикти саятка аныктоо, оорулуу өнөр салты жана оны үстүнө туралы көзүнө түшүнүктү берүү.</p> <p>Азыркы денсиздиктин пайдасы (мөмө-өтүр, жем-өтүр, сүт өнімдери) жана оорулуу адамдын (таттыр, балдыр, татты саяктын суюктары) туралы башкагы түшүнүктү калыптастыруу. Деген белгилер (оорулуу жатыуу, шымыктыруу, оорулуу жана оорулуу адамдын) өң үчтөлүшкө пайдасы туралы түшүнү калыптастыруу. Деген мүчөлөрү өң азы жүйөлүк шымыктын жатыууларын шымыктыруу. Оорулуу денсиздик жагдайы туралы оорулууларга айтуу, оорулууларга оорулуулардын каралып, оорулуу калыбын билүү.</p> <p>Салмактуу шымыктыруу шаралары. Башкалардын денсиздиктин жана оорулуулардын оорулуу оорулуу, тынч факторлору азы, күн, сууду пайдалануу оорулуу, шымыктыруу шараларынын көрсөтүлүшү.</p>
--	---

	<p>жүзеге асыру. Балаларды үй-жайда жеңіл киіммен жүруге үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу ұзақтығын қамтамасыз ету. Серуенде қимылды ойындар мен дене жаттығуларына қатысуға қызығушылығын арттыру. Шынықтыру шараларын жүргізуде балалардың денсаулық жағдайын ескере отырып, жеке тәсілді жүзеге асыру. Шынықтыру шараларын жүргізу, жаттығулар мен массаж жасау. Күн тәртібіне сәйкес балалардың күнделікті таза ауада болуын қамтамасыз ету. Ересектің көмегімен шынықтыру тәсілдерін орындау дағдыларын қалыптастыру. Тыныс алу жаттығуларын жасау.</p>
Сөйлеуді дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - балаларды өз бетінше сөйлеуге үйрету; - түрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сөйлесуіне жағдай жасау; - әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұрақтарына жауап беру, жеке сөйлесу. <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Дауысты (а, а, е) және кейбір дауыссыз (п-б, к-қ, т-д) дыбыстарды анық айту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту, артикуляциялық аппаратты дамыту, сөйлеу қарқынын өзгерту қабілетін дамыту: баяу сөйлеу, жанымтпаштар айту.</p> <p>Сөздік қор. Балалардың сөздік қорын ойындар мен ойын жаттығулары арқылы кеңейту, сөздік қорды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы (ойыншықтар, киім, аяқ киім, ыдыс, жиһаз) және ерекше белгілері бойынша жалпылаушы сөздермен байыту, қарама-қарсы мағынадағы сөздерді -</p>

тәрбиелеу.

Тілдік дамытушы орта.

Балалардың ересектермен және құрдастарымен қарым-қатынас жасауына жағдай жасау: бір-бірімен күнделікті еркін ойында, дербес әрекеттерде ауызекі сөйлесуге, бірлескен әрекеттері туралы келісуге, ортақ тақырыпта әңгімелесуге, сұрақтарға жауап беруге, өз бетінше кітаптарды қарауға, өзінің алған әсері мен қалауын білдіруге, сәлемдесуге, өтінішін, ырзашылығын білдіруге сыпайы сөйлеу әдебін сақтауға, құрдастарын есімімен толық, дұрыс атауға баулу.

Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.

Артикуляциялық және дыбыстық аппаратты, сөйлеу кезінде тыныс алуды, естуді дамыту. Көрнекілікпен немесе көрнекіліксіз өзіне айтылған сөзді тыңдау және түсінуді дамыту. Қазақ тіліне тан а, ө, қ, ү, ұ дыбыстарын өздігінен дұрыс айтуға баулу.

Сөздік қор.

Ауызекі сөйлеуде түрлі балалар әрекеттерінде қоршаған орта заттары мен табиғат нысандарының атауларын өздігінен қолдануды қалыптастыру. Баланың сөздік қорын дамытуда, санамақтар, тақпақтар, жаңылтпаштарды жаттауға баулу.

Тілдің грамматикалық құрылымы.

Сөздерді байланыстырып, сөз тіркестерін құрастыруға (зат есім және сын есім, зат есім және етістік) үйрету.

Байланыстырып сөйлеу.

Ауызекі сөйлеудің қарапайым түрлерін меңгерту, балалардың өздеріне айтылған сөзді, пікірді түсінуін қалыптастыру, алдын ала үйретілген сөйлеу үлгілерін есте

	сақтап, әңгімелесе білуге баулу.
Математика негіздері	<ul style="list-style-type: none"> - қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру; - бақылау арқылы қоршаған орта заттарының санын, пішінін, шамасын, олардың кеңістікте орналасуын ажыратуға үйрету; - заттарды зерттеуге қызығушылықты ояту, жананы таныту, өзіне сенімділікке баулу; - командала жұмыс істей білуге дағдыландыру; - көрнекі-қимылдық ойлауды және шығармашылық қиялдауды дамыту. <p>Шама. Екі затты өлшемі бойынша (ұзын-қысқа, биік-аласа, артық-кем) салыстыру. Өлшемдері қарама-қарсы және бірдей заттарды салыстыру, заттарды салыстыруда шаманың берілген белгісі бойынша (ұзындығы, ені, биіктігі, жалпы шамасы бойынша) бір затты екінші затпен беттестіру және жанына қою тәсілдері арқылы салыстыру, салыстыру нәтижелерін ұзындығы бойынша ұзын-қысқа, бірдей, тең, ені бойынша кең-тар, бірдей, тең, биіктігі бойынша биік-аласа, бірдей, тең, жалпы шамасы бойынша үлкен-кіші сөздерімен белгілеу.</p>
Қоршаған ортамен таныстыру	<ul style="list-style-type: none"> - балаларды қоршаған ортадағы заттардың атауларымен және олардың міндеттерімен таныстыру, таныс заттарды ажыратуға үйрету; - отбасына, тұтан өлкесіне, Отанға деген сүйіспеншілікке, ересектерге құрмет көрсете білуге, кішілерге жанашыр болуға тәрбиелеу; - еңбектің нәтижесіне құрметпен қарауға тәрбиелеу, көмек көрсету ниеттерін қалдау;

	<ul style="list-style-type: none"> - тірі және өлі табиғат туралы білімдерін байыту; - табиғатта қауіпсіздікті сақтау (саңырауқұлақтар мен жылқылар жемеу, жануарларға тиіспеу); - құммен, сумен, қармен, ұсақ заттармен ойындарда қауіпсіз әрекет ету дағдыларын қалыптастыру (оларды ауызға алмау, құмды шашпау, заттарды құлаққа, мұрынға тықпау); - табиғатқа сүйіспеншілікке және қамқорлық жасауға баулу.
Құрастыру	<ul style="list-style-type: none"> - қарапайым заттарды, құбылыстарды, пішіндерді, түстерді, бөліктердің орналасуын бере отырып, бейнелеу дағдыларын қалыптастыру, көз бен қолдың үйлесімін дамыту. Құрастырған құрылыспен сюжетті ойыншықтарды қолданып ойнату.
Сурет салу	<ul style="list-style-type: none"> - бейнелеу өнеріне қызығушылықты қалыптастыру, шығармашылық ойлау мен қиялдауын дамыту; - бейнелеу әрекеті мен оның нәтижесіне эмоционалды жағымды қарым қатынас орнату; - бейнелеу әрекетін базалардың қызығушылықтарын ескере отырып, ұйымдастыру, базаларға бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру; - өнер туындыларына, қоршаған шанағай әлемнің эстетикалық жағына қызығушылықты тәрбиелеу; - бейнелеу әрекеті барысында қауіпсіздікті сақтауға және еңбекқорлыққа,

	бұрыштарына дайын өю-өрнектерді жапсыру арқылы киіз, кілем, көрпе, ұлтана орамал жасау.
Музыка	<ul style="list-style-type: none"> - музыкаға қызығушылықты қалыптастыру, шығармашылық ойлауы мен қиялдауын дамыту; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру; - өнер туындыларына, көршіпаған шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызығушылықты тәрбиелеу.